

שבועות

"וּבַעֲזַת עֹלָה הַשֶּׁעַר וַיֵּשֶׁב שָׁם וַהֲנִי הַגֹּאֵל עִבְרָא אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּעֵז וַיֵּאמֶר סוּכָה שְׁבָה פֹה פְּלִנִי
אַלְמִנִי וַיֵּסֶר וַיֵּשֶׁב" (רות ד' א')

בחלק מהקהילות ישראל נוהגים לקרוא בחג השבועות את מגילת רות. סיפור המגילה ידוע - נעמי ומשפחתה יורדים מן הארץ בעקבות הרעב. נעמי שוקלת א בעלה ושני בניה ואז חוזרת לבית לחם עם רות כלתה. רות יוצאת עם הקוצרים ללקט שיבולים בחלקתו של בועז והוא נוטה לה חסד ואף מייבם אותה. הצאצא של בועז ורות הוא דוד המלך. בשיא המגילה אנו מגלים שישנו אדם שהוא גואל קרוב מבוועז ועליו לקיים טקס חליצה כדי שבועז יוכל לממש זוגיות עם רות. הגואל אינו מעוניין להיות "אב פונדקאי" לבנה של רות. המגילה מעלימה מאיתנו את שמו ששל האיש ומכנה אותו "פלוני אלמוני". רש"י מפרש "פלוני אלמוני - ולא נכתב שמו, לפי שלא בא לגאול". רש"י ממשיך בפרוש השם וכותב "פלוני אלמוני - מתורגם בנביאים: "כסי וטמיר". פלוני - מכוסה ונעלם, לשון: "כי יפלא", "היפלא מה דבר". אלמוני - אלמון בלי שם".

בתנ"ך, מחוץ למגילה מופיע הביטוי פעמיים בהקשר למקום "אל-מקום פְּלִנִי אַלְמִנִי" (שמואל א' כ"א, ג, מלכים ב' ו', ח). ביטוי דומה לגבי איש מופיע בדניאל בהתייחס למלאך שדיבר אל דניאל (דניאל ח', יג). בעברית שלנו המילים פלוני אלמוני והקיצור פלמוני נמיינות לרוב אדם שזהותו אינה ידועה או סודית. ביטויים דומים קיימים גם בשפות אחרות - בערבית עמר, בארצות הברית מקובלים השמות ג'ון דו (John Doe) לגבר וג'יין דו (Jane Doe) לאשה ועוד.

כך או כך ניתן ללמוד מכאן שכאשר זהותו של אדם אינה עקרונית, ניתן להמנע מהכפשת שמו כאשר אנו מוסרים את הדברים.

. יהיו הדברים לעילוי נשמת סביי שהלכו לעולמם - חג שמח

